

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

РД 19-1
11.02.24

ЗАСЕДАНИЕ

на

**Комитета по координация на подхода „Водени от общностите местно развитие“,
проведено дистанционно чрез видеоконферентна връзка
CISCO WEBEX**

28 декември 2023 г.

Заседанието започна в 11.05 часа и бе открито от г-жа Таня Георгиева – заместник-министър на земеделието и храните и ръководител на Управляващия орган на Стратегическия план.

Извършена бе проверка на кворума, която констатира, че присъстват 12 членове от общо 21, налице е необходимия кворум и заседанието може да започне.

СТЕФАН СПАСОВ приветства участниците в заседанието и предостави думата на Председателя на Комитета по координация на подхода „Водено от общностните местно развитие“ госпожа Таня Георгиева, която е ръководител на Управляващия орган на Стратегическия план и заместник-министър на земеделието и храните.

ЗАМ.-МИНИСТЪР ТАНЯ ГЕОРГИЕВА поздрави участниците и представи дневния ред на заседанието. Предостави думата на господин Спасов по точка първа от дневния ред.

Точка 1**Напредък в изпълнението на целите на подхода BOMP за 2023 година.**

СТЕФАН СПАСОВ: Представям накратко напредъка по изпълнение на подхода в периода 2014 – 2020 година, като информацията е с натрупване във всички години на неговото прилагане. Вподхода участват пет програми, които финансират дейностите, свързани с прилагане на Стратегиите за местно развитие. Към момента презентацията включва информация относно главната част на прилагане на подхода, а именно договарянето и разплащането на проектите към Стратегиите за местно развитие на местните инициативни групи. По Програмата за развитие на селските райони са договорени средства в размер на близо 95 милиона евро към Стратегиите за местно развитие.

По Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ са договорени близо 19 милиона евро. По Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ – 26 милиона евро. По Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ – 4 милиона 200 хиляди евро и по Оперативна програма „Околна среда“ близо 5,5 милиона евро.

Като цяло средствата, които са договорени по подхода са 85 % от общия размер на разполагаемите средства, като по Програмата за развитие на селските райони договарянето на средствата продължава, така че този процент постоянно се изменя във възходяща посока.

Договорени са към момента около 2300 проекта по всички програми, като по Програмата за развитие на селските райони има сключени близо 1900 договора, 1881 договора по Програмата „Развитие на човешките ресурси“, 272 договора по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“, по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ – 53 договора и по Оперативна програма „Околна среда“ – 10 договора, поради спецификата на тази програма тя по всяка една местна инициативна група, която е включена за финансиране от тази програма се договарят по един проект.

Изплащането на средствата е както следва: По Програмата за развитие на селските райони до момента са изплатени малко над 40 милиона евро. По Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ около 17 милиона 400 хиляди евро. По

Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ – 24 милиона евро. По Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ около 3 милиона 800 хиляди евро и по Оперативна програма „Околна среда“ около 2 милиона 300 хиляди евро, извинявайте но този слайд не е коректен, станало е натрупване. Разплащането по проекти по програми. По 917 проекта от Програмата за развитие на селските райони има извършени плащания, тоест близо около половината от договорените проекти. По Оперативна програма „Човешки ресурси“ по 271 проекта има изплащане на средства, което е почти 100 %, тъй като там договорените средства са 272 проекта. По Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ има разплащане по 184 проекта. По Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ по 39 проекта от общо 53 и по Оперативна програма „Околна среда“ са по 5 проекта.

Изплащането на средствата в проценти по програмите „Човешки ресурси“, „Иновации и конкурентоспособност“ и „Образование“ е на ниво 92 %.

Разплащането по Програмата за развитие на селските райони и „Околна среда“ е 42 %, като продължава да се покачва предвид изпълнението на проектите, които са финансирани от тези програми.

Като развитие на подхода за следващия програмен период мога да кажа, че с колегите от оперативните програми, които финансират и които участват във финансирането в следващия програмен период имаме доста интензивна работа в последните месеци, включително с госпожа Георгиева, която участва във всички срещи, за да може да се направи работещ механизъм за най-успешно и безпроблемно прилагане на подхода „Водено от общностите местно развитие“ за програмния период 2023-2027 г., като резултати от този процес ще има в началото на годината. В следващия месец януари имаме и насочени срещи, на които ще бъдат публично обсъдени механизма и структурата на прилагане на подхода.

Г-н Спасов прикани членовете на комитета да изразят своето мнение чрез гласуване онлайн за приемане работата.

- „За“ – 12 члена
- „Против“ – Няма.
- „Въздържали се“ – Няма.

Решението на Комитета за координация е, че приема доклада за Напредък по подхода BOMP.

Г-н Спасов предостави думата на колегите от Управляващите органи да споделят информация относно прилагането на подхода във всеки един от Управляващите органи, като опит, научени уроци, добри примери и т.н.

НАТАЛИЯ ЕФРЕМОВА: Искам на първо място като представител на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ да споделя, че изнесената информация преди малко в презентацията на господин Спасов е коректна, в частта Програма „Развитие на човешките ресурси“. Подадена е и от нас предварително, съответно отразена в презентацията.

По отношение на изминалия програмен период вече на няколко пъти в поредица от Комитети за наблюдение сме споделяли, че имаме голям брой сключени договори. Изразяваме удовлетворение от работата най-общо и по принцип казано от работата на МИГ-овете.

В годините имаше много свършена работа по отношение на подкрепата на МИГ-овете от наша страна. Те успяха да изградят сериозен административен капацитет, разбира се работата ни кога не спира. Промените по правилата на нашите програми са постоянни и съответно се променя и начина, по който трябва да работят и МИГ-овете, да се съобразяват със спецификите на съответната програма, да адаптират и те своите знания.

Добри практики, конкретно сега може би няма да мога да споделя, но наблюдаваме особено в Югозападния регион доста добро изпълнение. Спомням си в градовете Радомир, в Перник имаше доста добре изпълнени проекти, разнообразни. Това, което предстои за следващия програмен период ние вече сме го разписали и имаме много ясна концепция по какъв начин ще подкрепим на местно ниво развитието и въобще подхода отдолу нагоре най-вече разбира се отново с акцент към най-уязвимите групи, тези които имат нужда от най-голяма подкрепа, това са младежи за започване на работа, за придобиване на умения и хора, които са в неравностойно положение. Това не са само хора с увреждания, а това са хора, които са извън пазара на труда по някаква причина. Акцентите ще бъдат свързани също с възможности за обучения, придобиване на нови умения и съответно възможности за намиране на работа, посреднически услуги така, че да могат хората да бъдат социално включени чрез заетост.

Разбира се, акцент както и досега ще има по отношение на хората, които се причисляват към групата на маргинализираните общности и с тях също ще има възможност за специфична работа по този подход.

Това са и неща, които се случваха и в досегашния програмен период. Може би това е накратко.

СТЕФАН СПАСОВ: Благодаря, госпожо Ефремова.

Госпожо Тюфекчиева, заповядайте от Управляващия орган на „Наука и образование за интелигентен растеж“.

ВЕСЕЛИНА ТЮФЕКЧИЕВА: Здравейте, ще кажа няколко думи относно прилагането на подхода по „ОПНОИР“, като цяло първоначалните трудности се преодоляха въпреки, че ние бяхме включени, тоест включихме се в подхода при втората покана за стратегии. От дванадесетте одобрени стратегии на МИГ-овете се сключиха вече казахте в реално изпълнение 53 договора, бяха представени разбира се повече.

Към днешна дата цифрите, които цитира господин Спасов, са още завишени. Изпълнението в процент е някъде към 94 %, до края на тази година имаме още 12 договора за приключване.

Поздравления за МИГ-овете, които успяха въпреки, че бяха само 12 МИГ-а, по техните стратегии и обявените 16 процедури да се справят с предизвикателствата, вече беше споменато за по-ниския административен капацитет, те успяха да го надградят. Договорите се изпълняваха успешно преодолявайки всички пречки по пътя, така че надявам се за новия програмен период научените уроци да бъдат отразени, като апелираме към малко по-голяма отговорност към някои от МИГ-овете да не разчитат изключително на Управляващите органи, а на местно ниво да мобилизират всички възможности и собствени ресурси.

Видяхме, че това е постижимо, така че надявам се за новия програмен период преодолявайки всички проблеми да бъде още по-успешен за местните общности по подхода WOMP.

СТЕФАН СПАСОВ: Госпожа Трифонова от Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“:

ТРИФОНОВА: Искам да допълня, че ние доста успешно изпълнихме подхода. Както се видя от цифрите ние сме най-ресурсната програма. Договорени са

най-много средства и също така са изплатени най-много средства. Най-много средства са влезли в териториите на МИГ в полза на местните МСП.

С гордост мога да кажа, че всички добри практики, които бяха показвани на събитията, проведени на международно и национално ниво от Управляващия орган на Програмата за развитие на селските райони, са на одобрени проекти с финансиране по ОПИК, така че това е едно признание за нашите бенефициенти на териториите на МИГ.

Искам да спомена, че представените данни са към края на месец ноември и към момента наистина процентът на изплатените средства е още по-висок, не мога точно да цитирам цифра, но са над 93 %. Имаме още договори в изпълнение, тъй като знаете, че ние обявихме някои от процедурите за трети и четвърти път поради липса на кандидати и Ковид кризата, за да може в полза на местните общности да влязат колкото се може повече средства за иновации и инвестиции на териториите на МИГ в подкрепа на бизнеса.

СТЕФАН СПАСОВ: Благодаря, госпожо Трифонова.

Бих искал да приканя и представителите на местните инициативни групи и Националното сдружение на общините в Република България, ако могат да споделят своето мнение относно прилагането на подхода към момента, не като данни, а впечатления и нещо важно, което искат да кажат на Комитета.

Госпожо Гиева, заповядайте.

МАРИЯ ГИЕВА: Това, което в местните инициативни групи ни притеснява е цялостното забавяне, тъй като всички сме в очакване да бъде отворен приема на новите стратегии. Всички колеги са към края на приключване на стратегиите, но за съжаление все още има някои проекти, които са с прекратени споразумения и се налага да се отворят по няколко приема за да приключим с всички остатъци по бюджета.

В очакване сме да се отвори новата покана за стратегията. Това е, което мога да споделя, но за съжаление при мен връзката е много лоша, не знам как е при Вас, чувате ли ме?

Г-н Спасов по т. 2 от дневния ред:

В момента обсъждахме прилагането на подхода в периода 2014 – 2020 година, сега вече с приемането на представената от мен информация, която съответно ми беше предоставена от всички оперативни програми, които участват във

финансирането, сега мога да кажа, че в следствие на политическите промени, които за 2 – 3 години имахме много за кратко правителства, които се сменяха често и на малък период от време, не можахме да изготвим навреме структурата и нормативния акт, определящ координацията на прилагане на подхода и правилата за неговото прилагане за периода 2023 – 2027 година.

Сега мога да кажа, че с доста голямата ангажираност в процеса ръководителя на Стратегическия план, госпожа Таня Георгиева, като политическо лице вече имаме една насока, в която по-интензивно се работи и имаме извършени доста срещи с ръководителите на Управляващите органи на всички други програми, участващи във финансирането на подхода в следващия програмен период.

Както казах, най-общо в началото на годината ще имаме повече информация, но госпожа Георгиева може би иска да се включи и да каже няколко думи по този въпрос.

ТАНЯ ГЕОРГИЕВА:

Действително, бидейки ръководител на Управляващия орган и Стратегическия план, където е Фонда, който в най-голяма степен финансира подхода, ВОМР отдолу нагоре и местните общности ЕСПРСР и вътрешното ми убеждение като професионалист и в настоящия момент в качеството ми на политическа фигура като част от политическия кабинет на Министерство на земеделието.

Това е един подход, който е доказал своята стойност и своята значимост за развитието на местните общности през годините, не само на европейско ниво, но и на национално ниво.

В случая, бих искала да изкажа благодарности към госпожа Ефремова, към госпожа Тюфекчиева и към госпожа Трифонова за това, че сами признават, че отдават значимостта на многото усилия, които са положени и тяхната оценка в крайна сметка е, че към настоящия момент имаме едни местни общности, които въпреки всичките предизвикателства е изграден сериозен административен капацитет.

В този контекст на тази констатация от тяхна страна, силното ми убеждение ми е, че съвместно всички Управляващи органи на фондовете, които финансират изпълнението на подхода ВОМР е, че ние ще съумеем действително да продължим надграждането на този капацитет и съответно създаването на правила, национални, по начин, по който тези местни общности да показват този капацитет, тяхното развитие и съответно развитието на териториите с подкрепата на фондовете

на ЕЗФРСР за благосъстоянието, за развитието, изобщо за живота в тези общности, тъй като за общините от селските райони, извън дори тези, които само по списъка на Стратегическия план.

Действително нуждите са в пъти повече от разполагаемите средства, европейски и национални.

Предизвикателствата и проблемите, които в дългосрочен аспект трябва да бъдат решавани са в пъти повече от разполагаемите средства, така че аз вярвам в това, че всички наистина ще имаме това разбиране, че подходът WOMP, тъй като той за периода 2023 – 2027 година е увеличен по отношение на бюджета от ЕЗФРСР. Другите Управляващи органи също са програмирали по 2 % от стойността на програмите си и този ресурс наистина да доведе и да я видим.

Това, което споменаха колегите от другите Управляващи органи, много им благодарят за това, че през годините на програмния период 2014 – 2020 година е представен добрия пример и приносът за инвестициите в тези територии.

Отново казвам, нуждите и проблеми в тях са в пъти в повече, отколкото разполагаемия ресурс с европейските средства или националното им допълване.

Вярвам, през януари месец вече ще има ясна картина и структура на прилагането на механизма за новия програмен период от всички Управляващи органи, която да донадгради постигнатото през 2007- 2013, 2014-2020 години и наистина да видим съживяване на тези райони и приносът от солидарната подкрепа.

Това, което като предварителна информация имаме всички ние като Управляващи органи за интереса на местните общности съществуващите, които разширяват покритието на територията или такива, които сформират нови местни инициативни групи, говори за това, че този модел от долу - нагоре наистина е припознат от тези местни общности като най-добрия възможен начин за разработване на дългосрочна стратегия за развитие на територията, отчитайки всички предизвикателства и степенуване на нуждите и приоритетите, които първо трябва да бъдат посрещнати.

Нещо, което от експертна гледна точка бих искала да споделя, използвайки този формат е, че преди година с колеги от полското министерство, които са ангажирани с прилагането на подхода WOMP, както и в други страни от ЕС, където покритието на подхода като

С тях обсъждахме темата за прилагането на „Смарт вилиджис“ концепцията на европейско ниво с национално ниво.

Всъщност това, което открих за себе си чисто експертно и след това с колеги от Министерството на земеделието е комуникирано последната година е, че този изключително иновативен подход на европейско ниво „Смарт вилиджис“, който наистина чрез новите приоритети и политики на Европейския съюз за дигитална и зелена трансформация на местните общности в другите страни се реализира и върви напред по простата причина, че страните им като територии са покрити от този подход ВОМР.

Ако ние имаме въпросителни как при нас би следвало да работим и да се подходи нещо по-иновативно виждаме, че една от нашите спънки е това, че страната ни няма 100 % покритие.

Това го казвам в контекста на нашето очакване и заявката, която формиращите се или разширяващите се местни инициативни групи дават.

По отношение на това, че за новите стратегии, които ще бъдат одобрени действително, а ние също ще се изравним с нивото на европейските страни, където този подход почти изцяло покрива териториите на тяхната страна, което идва да отчете, че 2023 година - новия програмен период, политиката за развитие на селските райони на местните общности продължава в много по-голяма степен да припознава и да вижда подхода от долу нагоре като правене на политика и прилагане на инструменти за решаване на конкретни и специфични проблеми на дадена общност, на дадена територия.

Понякога на нас, като Управляващи органи, действително по-прагматично и по-лесно ни се вижда прилагането на политиките от горе надолу, тоест ние с шаблон, определяйки правила, контроли, механизми, мониторинг, оценка, докладване и така нататък, действително по-лесно, по-бързо за всички нас да се приложи, но този подход има своята специфика и отчитайки целия упадък по отношение на демографската и икономическата ситуация, не само в България, но и на европейско ниво. Отливът на млади хора от селските райони, занимаване с първичните сектори като селскостопанско производство или производство на храни в тези селски територии, трябва да ни свети огромна червена лампа пред какъв проблем е цяла Европа, в частност и ние в България, където този отлив е много по-голям и демографската криза е много по-силно изразена, за да можем да сме максимално

отговорни и далновидни, и този подход наистина да мерим съвместно усилия как той да бъде приложен, а в по-голям мащаб на нашата територия, именно заради обстоятелството, че действително в по-голяма степен са изразени проблемите в нашата страна.

Стартира одобрението на новите стратегии, така че те имат своята предвидимост и хоризонт, по който да работят.

СТЕФАН СПАСОВ произнесе заключителни думи и поради изчерпване на дневния ред закри заседанието.

(Заседанието завърши в 11.40 часа).

Неразделна част от настоящия протокол е списъка на присъстващите.

1/11/2024

X

Таня Георгиева
Председател на Комитета за координация
Signed by: Tanya Hristova Georgieva

„ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО
ПОДПИСАНИЯ ОРГИНАЛ“

X

Милена Чирпанлиева
Секретар
Signed by: Milena Kirilova Chirpanlieva

11-Jan-24

X

Борислав Асенов
Секретар
Signed by: Borislav Krasimirov Asenov

НА ПРИСЪСТВАЛИТЕ НА ОСМОТО РЕДОВНО ЗАСЕДАНИЕ НА
КОМИТЕТА ЗА КООРДИНАЦИЯ НА ПОДХОДА ВОМР

1. Стефан Спасов
2. Наталия Ефремова
3. Диана Трифонова
4. Веселина Тюфекчиева
5. Радосвета Абаджиева
6. Мария Ангелова
7. Мария Гиева
8. Цанко Спасовски
9. Ралица Мотовска
10. Здравко Иванов
11. Виктор Стойчев
12. Данаил Ковачев